

Raadsvergadering d.d.	:	31 oktober 2019
Commissievergadering d.d.	:	15 oktober 2019
Commissie	:	Grondgebied
Portefeuillehouder	:	wethouder H. Wijkhuizen
Programmaonderdeel	:	201. Verkeer en vervoer
Registratienummer	:	2019006817
Productiedatum	:	19 september 2019

Onderwerp

Dit voorstel gaat over het verstrekken van een financiële bijdrage uit het mobiliteitsfonds Zuid-Kennemerland voor structurele aanpassingen aan het spoortracé Haarlem-Zandvoort.

Voorgesteld besluit:

De raad van de gemeente Bloemendaal;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 september 2019

besluit:

1. In te stemmen met de voorgestelde financiële bijdrage uit het mobiliteitsfonds Zuid-Kennemerland van €1.400.000,= aan het structurele maatregelenpakket 'spoor' waarmee de frequentieverhoging op het spoortracé Haarlem - Zandvoort gerealiseerd kan worden;
2. Ter kennis te nemen dat de stuurgroep GR Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland op 18 september 2019 heeft besloten de standpunten en verzoeken van uw raad, conform de beide aangenomen moties (nrs. 2019006599 en 2019006756) onverkort in te brengen voor de nog te sluiten bestuursovereenkomst met de derde partijen.

Aldus besloten tijdens de openbare raadsvergadering op 31 oktober 2019.

de voorzitter,

de griffier,

Voor: 13
Tegen: 4
Afwezig: 2

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met de voorgestelde financiële bijdrage uit het mobiliteitsfonds Zuid-Kennemerland van €1.400.000,= aan het structurele maatregelenpakket 'spoor' waarmee de frequentieverhoging op het spoortracé Haarlem - Zandvoort gerealiseerd kan worden;
2. Ter kennis te nemen dat de stuurgroep GR Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland op 18 september 2019 heeft besloten de standpunten en verzoeken van uw raad, conform de beide aangenomen moties (nrs. 2019006599 en 2019006756) onverkort in te brengen voor de nog te sluiten bestuursovereenkomst met de derde partijen.

Aanleiding en beoogd effect

In 2011 is -op initiatief van het georganiseerde bedrijfsleven- de regionale samenwerking Zuid-Kennemerland Bereikbaar opgericht. Dit samenwerkingsverband is in het leven geroepen door de gemeenten Bloemendaal, Haarlem, Heemstede en Zandvoort. Hierin staan twee doelen centraal: (1) de inhoudelijke visie op de regionale bereikbaarheid en (2) het mobiliteitsfonds, als financieel instrument. Kortom, het streven om als regio Zuid-Kennemerland gezamenlijk meer slagkracht te ontwikkelen.

Door samen middelen in het mobiliteitsfonds te brengen, kunnen de gemeenten samen ook meer cofinanciering opbrengen als zich kansen voordoen om geld van buiten de regio in de verbetering van de bereikbaarheid geïnvesteerd te krijgen.

Het verbeteren van openbaar vervoer, waaronder het vergroten van de capaciteit op drukke verbindingen, is één van de hoofddoelstellingen van de Bereikbaarheidsvisie. De visie wordt momenteel herzien, maar ten aanzien van de verbetering van de functie van het spoor en de stations, is de urgentie alleen maar verder toegenomen.

Afgelopen periode hebben de leden van de stuurgroep GR gesprekken en onderhandelingen gevoerd over de verbetering van de spoorverbinding Haarlem – Zandvoort. Dit overeenkomstig artikel 4 van de GR, waarin is afgesproken dat de bestuurders geheel zelfstandig ter voorbereiding op besluiten die aan de raden worden voorgedragen, onderhandelingen en gesprekken mogen voeren.

In dat proces werd duidelijk dat dit tracé en de gewenste aanpassing niet hoog op de landelijke prioriteitenlijst staat en dat de verbetering derhalve nog vele jaren op zich zou laten wachten. Echter, door de komst van de Formule 1 in Zandvoort vanaf 2020, is er een extra aanleiding gekomen om een structurele verbetering wel op korte termijn mogelijk te maken. De Tweede Kamer nam daarvoor een motie aan, waarin staat dat de verbetering alleen als een gezamenlijke investering van Rijk en regio mag worden uitgevoerd.

De stuurgroep GR heeft een positieve grondhouding aangenomen over de gevraagde cofinanciering. De stuurgroep heeft besloten, onder voorbehoud van goedkeuring door de gemeenteraden, een financiële bijdrage te leveren van max. € 1.400.000,= aan een totale investering van € 7.000.000,=.

Naast de bijdrage vanuit de GR (€ 1.400.000,=) leveren ook deze partijen een bijdrage:

Rijk (Ministerie I&W):	€ 2.350.000,=
Gemeente Zandvoort:	€ 1.200.000,=
Provincie Noord-Holland:	€ 1.450.000,=
Vervoer Regio Amsterdam:	€ 600.000,=

Onze bijdrage gaat alleen over het mogelijk maken van de structurele verbetering in het spoorproduct, waardoor tijdens de zomermaanden 6 treinen per uur per richting kunnen rijden en tijdens een beperkt aantal grote evenementen zelfs meer treinen (tot max 10). Verder worden de drie spoorwegovergangen (2x Zandvoort en 1x Overveen) veiliger gemaakt. Tot slot zullen er op het station van Zandvoort nog enkele maatregelen worden doorgevoerd die de afhandeling van passagiers efficiënter en veiliger maken.

Voor de totale investering van € 7.000.000,= worden de volgende maatregelen uitgevoerd:

- verbetering van de tractievoorziening op de spoorlijn Haarlem Zandvoort (€ 3,4 miljoen);

- aanpassing van de 3 overwegen en perrons (overwegverlichting, hekken, spoorbomen, € 3,6 miljoen);
  - Verlengde Haltestraat in Zandvoort
  - Sophiaweg/Van Lennepweg in Zandvoort
  - Bloemendaalseweg in Overveen
- aanpassingen om de transfer capaciteit van station Zandvoort te vergroten (verbreding trap, aanleg zijperrons);
- verder worden de kiosk en andere obstakels van het perron van station Zandvoort verwijderd.

Politieke keuzeruimte

Het raadsvoorstel past in de beleidsdoelstellingen die de regio Zuid-Kennemerland heeft neergelegd in de Bereikbaarheidsvisie. Het voorstel wordt unaniem gedragen door de stuurgroep. In verband met de uitoefening van het budgetrecht (een wettelijke bevoegdheid van de raden) schrijft de GR voor, dat een bijdrage uit het mobiliteitsfonds moet worden geaccordeerd door ten minste drie van de vier raden van de deelnemende gemeenten, waarbij de raad van de gemeente wiens grondgebied het betreft, een vetorecht heeft.

Uw raad heeft op 5 en 16 september 2019 een tweetal moties aangenomen. Met de motie van 5 september wordt het college verzocht in overleg te gaan met betrokken partijen en omwonenden van het spoor en de doorgaande wegen, om aandacht te vragen voor de leefbaarheidsproblematiek en mitigerende maatregelen. Het college wil hiervoor op korte termijn een informatieve bijeenkomst voor bewoners organiseren, in samenwerking met ProRail en NS.

Met de motie van 16 september wordt het college verzocht om –door tussenkomst van de stuurgroep GR- met de betrokken partijen (ProRail, NS en ministerie van I&W) afspraken te maken over mitigerende maatregelen, die ervoor moeten zorgen dat de hinder voor omwonenden van het spoor niet of nauwelijks toeneemt. De motie noemt een aantal concrete maatregelen die een verzachtend en/of beperkend effect hebben. De stuurgroep GR heeft op 18 september 2019 met dit verzoek van Bloemendaal ingestemd.

Daarmee zijn de volgende maatregelen onderdeel geworden van de regionale inzet:

- Alleen op evenementdagen zal het maximale aantal treinen rijden op het spoor. Vanuit de NS is aangegeven dat dit maximaal 10 treinen per uur zijn. De evenementdagen zijn vanuit de evenementenkalender en evenementenvergunningen gemaximeerd op 12 dagen per jaar (inclusief 3 dagen F1 de komende 3 jaar).
- Tijdens de reguliere zomerdienstregeling zullen maximaal 6 treinen per uur rijden van Haarlem naar Zandvoort (en zes weer terug).
- De vier reguliere halteringen op Overveen zullen niet afnemen. Bij evenementen kan er wel voor gekozen worden de (extra) treinen niet te laten stoppen op Overveen.
- Bij elke aanpassing en uitbreiding van frequentie op het spoor doet ProRail akoestisch onderzoek (modelberekeningen).
- Conform opgave door NS wordt, na het uitvoeren van het maatregelenpakket, zowel in de reguliere dienstregeling als bij evenementen, met enkeldeks (stil) sprintermaterieel gereden.
- Veiligheid bij spoorwegovergangen wordt verbeterd (aanpassing regeling spoorbomen).

Eén en ander moet zijn beslag krijgen in de nog op te stellen bestuursovereenkomst met de genoemde derde partijen.

Gedachtegang

Argumenten

De stuurgroep GR is steeds alert op het verzilveren van nieuwe kansen om maatregelen uit onze Bereikbaarheidsvisie te verzilveren. Soms wordt daarvoor gelobbyd, soms doet zich een kans onverwacht voor. De komst van de F1 naar Zandvoort is een onverwachte kans om 'werk met werk' te maken, ofwel om de aanpassingen aan het spoor, die nodig zijn voor de gewenste zomerdienstregeling vanaf 2020 (=6 treinen per uur), daadwerkelijk en vóór mei 2020 gerealiseerd te krijgen.

Kanttekeningen

Het college en de stuurgroep GR benadrukken, dat de bijdrage uit het mobiliteitsfonds wordt besteed aan structurele maatregelen. Het geld wordt dus niet gebruikt voor de (incidentele/eenmalige) maatregelen die nodig zijn voor de F1. Die maatregelen komen terug in het nog definitief te maken Mobiliteitsplan F1 en zijn voor rekening van de F1-organisatie/DGP.

Risico's

Het benodigde bedrag blijkt onvoldoende.

Het totale investeringsbedrag voor de spoorse maatregelen is zorgvuldig tot stand gekomen, door berekeningen van ProRail en NS, in samenwerking met het ministerie I&W. Toch blijft het een inschatting en kan er een (onverwachte) tegenvaller zijn waardoor de totale kosten stijgen. Hierover zullen in de uiteindelijke bestuursovereenkomst afspraken gemaakt worden. Hierbij geldt, dat de GR geen meerkosten wil en kan accepteren. Anders gezegd dit is een eenmalige, en maximale bijdrage; meerkosten komen dus niet ten laste van het mobiliteitsfonds.

Het bedrag blijkt te hoog.

Mocht het bedrag lager uitvallen, dan zullen meevallers worden 'verrekend'. Het komt er op neer dat het mobiliteitsfonds naar rato een deel van de middelen teruggestort zal krijgen; dit kan bijvoorbeeld bij het toch kunnen toepassen van BTW-compensatie (die nu niet in de kosten zijn opgenomen). Ook hierover zullen in de bestuursovereenkomst afspraken worden gemaakt.

Bestuursovereenkomst wordt uiteindelijk niet gesloten.

Als uitwerking van de afspraken, zal een bestuurs- of samenwerkingsovereenkomst gesloten worden tussen de partijen die aan de realisatie een bijdrage leveren. Dit kan om inhoudelijke (belangrijke details) mogelijk toch nog mis gaan. In dat geval komt de toegezegde financiering niet tot stand en ook de regionale bijdrage zal dan niet worden gedaan. Alle partijen betalen dan naar rato mee aan de gedane voorbereidingskosten van ProRail.

Door de PAS kunnen maatregelen/aanpassingen in de uitvoering vertragen.

De PAS c.a. is onderdeel van Rijksbeleid, eventuele belemmeringen of vertragingen die daaruit voortvloeien (incl. gemaakte voorbereidingskosten door ProRail) worden niet (mede) door de Bereikbaarheidsregio vergoed.

Alternatieven

Als onze regio (en de andere partners) er niet in zouden slagen het totale maatregelenpakket te financieren, conform het principe van cofinanciering zoals vastgelegd in de Kamer motie, zal de opwaardering van het spoor niet doorgaan.

Overwegingen van het college

Het college is van mening, dat Bloemendaal en de regio Zuid-Kennemerland deze kans moeten aangrijpen. Met een zomerdienstregeling van 6 treinen per uur wordt een substantiële capaciteitsuitbreiding geboden. Ten opzichte van 4 treinen per uur kunnen ca. 2.000 passagiers extra met de trein naar Zandvoort. Dat aandeel van de reizigers zorgt ervoor dat het wegennet in onze gemeente en in de regio wordt ontlast / niet extra wordt belast bij de onvermijdelijke groei van het toerisme in de toekomst.

Middelen

Met dit besluit komt met de investering uit het mobiliteitsfonds een totale investering naar de regio toe van in totaal € 7.000.000,=. De gevraagde regionale bijdrage van € 1,4 miljoen is beschikbaar binnen het regionaal mobiliteitsfonds (stand per 31 dec 2018; ruim € 4.900.000,=). Binnen het fonds is sprake van vrijval doordat de eerder voor de Duinpolderweg bestemde regionale bijdrage van maximaal € 4,5 miljoen (naderhand op PM gezet) definitief niet geactiveerd zal worden. Het nieuwe college van de provincie heeft dit tracé in haar coalitieakkoord geschrapt ten behoeve van nieuw beleid, voornamelijk gericht op OV en fiets modaliteiten.

Met dit besluit verschuift, in andere woorden, een voorgenomen investering in automobilititeit naar een investering in verbetering van OV op het spoor.

Vertaald naar de inleg van de GR-gemeenten volgens de verdeelsleutel van het mobiliteitsfonds is de bijdrage van € 1,4 miljoen als volgt opgebouwd:

Haarlem	€ 976.953
Heemstede	€ 170.294
Zandvoort	€ 108.451
Bloemendaal	€ 144.302

Participatie

Het college gaat, samen met Prorail/NS/ministerie, in gesprek met de omwonenden van het spoor over de uitwerking van het 'spoorse' maatregelenpakket en de mitigerende maatregelen.

Communicatie

Ten behoeve van de participatie worden verschillende middelen ingezet, zoals gesprekken met deskundigen en een informatiebijeenkomst. In eerste instantie gaat het college/de stuurgroep GR in gesprek met Prorail/NS/ministerie om antwoord te krijgen op de gewenste technische aanpassingen aan de overweg en de mogelijkheden voor mitigerende maatregelen.

Samenwerking (Heemstede)

Heemstede is deelnemer in de GR en bereidt een gelijkkluidend raadsbesluit voor om in te stemmen met de financiële bijdrage uit het mobiliteitsfonds.

Vanuit de gemeente Heemstede, zowel raad als college, is nog een pakket maatregelen aangedragen, dat in regionaal verband versneld opgepakt kan worden. Met dat pakket wil Heemstede, in samenwerking met de regio, een substantiële bijdrage leveren aan de bereikbaarheid van de regio. Dit initiatief zal in een eigenstandig traject uitgewerkt worden.

Vervolproces/evaluatie

De maatregelen aan en rond het spoor, zoals genoemd in de motie van uw raad van 16 september, kennen twee ijkmomenten, namelijk december 2019 (voor maatregelen gerelateerd aan het Mobiliteitsplan F1) en mei 2020 (voor zowel maatregelen gerelateerd aan de F1 als aan de nieuwe reguliere zomerdienstregeling en het aanpassen van de overweg).

Evaluatie

De stuurgroep GR monitort de voortgang op de beide ijkmomenten.

Bijlagen

- motie 1 d.d. 5 september 2019 (nr. 2019006599)
- motie 2 d.d. 16 september 2019 (nr. 2019006756)

Achterliggende documenten

- Bereikbaarheidsvisie Zuid-Kennemerland 2011
- Kamerbrief I&W over bestuurlijke afspraken spoorse maatregelen
- Kamermotie Von Martels, 35000 A; no. 108

Burgemeester en wethouders van Bloemendaal,

, burgemeester.

, gemeentesecretaris.